

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2022

(1st Year, 2nd Semester)

SANSKRIT**[ABILITY ENHANCEMENT COMPULSORY COURSE (AECC)
(SANSKRIT)]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

चतुर्थं प्रश्नं विहाय सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः

१. अधोलिखितेषु पञ्चानां निष्पन्नरूपं गृहीत्वा वाक्यं विरच्यताम् -
1×5=5

- क) साधु - शब्दस्य द्वितीयायाः बहुवचनम्।
ख) आत्मन् - शब्दस्य चतुर्थ्याः एकवचनम्।
ग) यूष्मद् - शब्दस्य पञ्चम्याः एकवचनम्।
घ) मातृ - शब्दस्य पञ्चम्याः एकवचनम्।
ङ) यद् (स्त्री.) - शब्दस्य सप्तम्याः एकवचनम्।
च) गुणिन् - शब्दस्य षष्ठ्याः बहुवचनम्।

२। निम्नलिखितेषु पञ्चानां निष्पन्नरूपं गृहीत्वा वाक्यं विरच्यताम् -
1×5=5

- क) स्था - धातोः लोट्-लकारस्य मध्यमपुरुषस्य एकवचनम्।
ख) मृ - धातोः लृट्-लकारस्य प्रथमपुरुषस्य बहुवचनम्।
ग) शास् - धातोः लट्-लकारस्य प्रथमपुरुषस्य एकवचनम्।
घ) हन् - धातोः लट्-लकारस्य मध्यमपुरुषस्य एकवचनम्।
ङ) सेव् - धातोः लट्-लकारस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनम्।

[Turn over

- घ) बालकः चन्द्रं पश्यति।
ङ) बालकेन पुस्तकं पठितम्।
च) विप्रः छागं ग्रामं नयति।
१०. अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः संस्कृतभाषया देवनागर्या लिप्या च भाषान्तरं
कार्यम्- $2\frac{1}{2} \times 2 = 5$
- a) Sanskrit is the oldest of the languages in the world.
The two great epics, the *Rāmāyaṇa* and the
Mahābhārata, are composed in this very language.
- b) There lived in *Ujjayinī* a king named *Tārāpīḍa*. He
conquered the earth by his dint of prowess. He had a
queen, named *Vilāsavatī*.
- c) Most of the people know what is right and what is
wrong. Unfortunately, however, when the time of
action comes, they often fail to act rightly.

[2]

- च) दा-धातोः (विधि)लिङ्-लकारस्य प्रथमपुरुषस्य बहुवचनम्।
३. अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानां रिक्तस्थानानि पूरणीयानि - $1 \times 5 = 5$
- क) वर्गेऽस्मिन् _____ (५४) छात्राः सन्ति।
- ख) _____ (१९) अतिथयः मद्गृहे समागताः।
- ग) वार्षिकपरीक्षायां गीताञ्जलिः _____ (८) स्थानम् अधिकरोति।
- घ) अङ्कनप्रतिस्पर्धायां नवारुणः _____ (४) जातः।
- ङ) भगवतः _____ (अपार) महिमा।
- च) _____ (ज्ञान) हीनाः पशुभिः समानाः।
४. अधोरेखाङ्कितपदेषु पञ्चानां सकारणं कारक-विभक्तयो निर्णयाः - $1 \times 5 = 5$
- क) चत्वारः बालकाः क्रीडन्ति।
- ख) शिष्यः मासं व्याकरणं पठति।
- ग) रामः श्यामम् अभिक्रुध्यति।
- घ) स मह्यं शतं धारयति।
- ङ) पित्रा साकं पुत्रः विद्यालयं गच्छति।
- च) मशकाय धूमं देहि।
५. निम्नलिखितेषु पञ्चानां सकारणं लिङ्गनिर्णयं कृत्वा पुनः पदं लेखनीयम्- $1 \times 5 = 5$
- पाक, भोजन, गति, जनता, दार, उदधि, जगत्।
६. अधोलिखितेषु पदेषु पञ्चानां वाक्यनिर्माणं क्रियताम्- $1 \times 5 = 5$
- क) मृषा
- ख) भृशम्

[3]

- ग) आरात्
- घ) अलम्
- ङ) नक्तम्
- च) सपदि
७. अधोलिखितेषु पञ्चानां निष्पन्नरूपाणि लिख्यन्ताम्- $1 \times 5 = 5$
- क) कृ-शानच् (पुंसि प्रथमैकवचने)।
- ख) अधि-इ+ल्यप्।
- ग) यज् + क्त (नपुंसके प्रथमैकवचने)।
- घ) जैमिनि + छ (पुंसि प्रथमायाः बहुवचने)।
- ङ) वस् + क्त्वा।
- च) सह + तुमुन्।
८. निम्नलिखितेषु पञ्चानां वाक्यानां शुद्धरूपाणि लिख्यन्ताम्- $1 \times 5 = 5$
- क) विद्वानेन इदम् उक्तम्।
- ख) दशरथस्य तिस्रः कलत्राः।
- ग) स्वादुं फलं देहि।
- घ) जन्मे जन्मे सुखी भव।
- ङ) मृगः सवेगेण गच्छति।
- च) पातुं जलं देहि।
९. अधोलिखितेषु पञ्चानां वाच्यान्तरं क्रियताम्- $1 \times 5 = 5$
- क) वयं विद्यालयं गच्छामः।
- ख) मया इदं कर्तव्यम्।
- ग) वयं नदीं दृष्टवन्तः।

[Turn over